

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа №1 им. А.Коцоева с. Гизель» МО-Пригородный район**

Рассмотрено:
на заседании МО
Протокол № 1
« 5 » сентября 2017 г
Руководитель МО Баширова Л.Т. _____

Согласовано:
Зам. директора по УВР
Ф.М.Яхьяева
« 7 » 09 2017г
« _____ » _____ 2017 г

Утверждаю:
Директор МБОУ СОШ №1

О.Г.Кундухова
« 09 » 2017

Рабочая программа по родной литературе.

Класс :8

Учитель :А.М.Коцоева

Количество часов: всего – 68; в неделю – 2 часа

Плановых работ по развитию речи: 8 часов

8-æм къласы ирон литературæйы кусæн программæ цæттæгонд æрцыд Федералон падзахадон ахуырадон стандарты домæнтæм гæсгæ. Программæ арæст у Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæты бындурыл (сфидар сæ кодта Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Иумæйагæмæ профессионалон ахуырады министрæд, Дзæуджыхъæу, 2005).

«Ирон литературæйы чиныг». 8 кълас.Хрестомати.Джыккайты Ш.Дзæуджыхъæу 2016.

<p style="text-align: center;">Кусæн программæ ирон литературæйæ, 8-æм кълас, æдæппæт 68 сах</p>						
№	сахæт тæ	нымæ ц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	8		Урок-балц ивгъуыдмæ	«Нарты кадджытæ»-ирон адæмы эпос	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>Истори æмæ адæмон æгъдæуттæ эпосы æмæ таурæгъты зонын æмæ царды пайда кæнын</p>	Æмбарынад "фольклор" ("адæмон сфæлдыстад"). Адæмон сфæлдыстады хуызтæ æмæ сæйраг жанртæ. Эпос, таурæгътæ, историон зарджытæ. Мифтæ æмæ истори ирон фольклоры. Адæмон сфæлдыстады зонынадон, хъомыладон æмæ эстетикон ахадындынад. Истори æмæ адæмон æгъдæуттæ эпосы æмæ таурæгъты. Фольклор æмæ литературæйы бастдынад.
2				«Нарты мидис симд»-	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны

				<p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Истори æмæ адæмон æгъдæуттæ эпосы æмæ таурæгъты зонын æмæ сæ царды пайда кæнын</p>	<p>æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ;</p> <p>-дзырдаивады хуызтæ: Арæхсой: - текст раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ;</p> <p>- уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ;</p> <p>-персонажтæн характеристикæ дæттынмæ;" . Кадæджы мидис. Нарты царды æууæлтæ. Аивады бынат Нарты царды. Акула-рæсугъды фауты мидис. Нæртон чызджы идеалтæ æмæ домæнтæ. Батрадзы хъайтарон сгуыхт.</p>
3			«Ацæмæз æмæ Агуындæ- рæсугъд»- ы нарты царды нывтæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	<p>Кадæджы мидис. Нарты царды нывтæ. Мифты бынат фыдæлты царды æмæ кадæджы. Ацæмæзы миниуджытæ, йæ фæлгонц. Музыкакæйы тых æмæ нысануæг.</p>

				<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа</p> <p>Истори æмæ адæмон æгъдæуттæ эпосы æмæ таурæгъты зонын æмæ сæ царды пайда кæнын</p>	
4			Таурæгъ «Мачъидон Алыксан» -ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа</p> <p>Истори æмæ адæмон æгъдæуттæ эпосы æмæ таурæгъты зонын æмæ царды пайда кæнын</p>	Таурæгъы мидис. Æрыгон паддзахы сгуйхтытæ.. Зæронд лæджы куырыхон зонд, йæ амынды нысаниуæг. Истори æмæ таурæгъы æмахаст.
5			Таурæгъ «Хъуды абырджытæ» - йы хæлардзинады тых.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	Йæ мидис. Адæм æмæ паддзахы хицæутты быцæу. Цыппар æмбалы сгуйхтытæ. Хæлардзинады тых. Хъайтарты фæлгонцтæ. Адæмы ахаст "абырджытæм". Узæг буц кæныны æгъдау. Лæгдзинад æмæ патриотизмы мотив. Таурæгъы сюжетон

					<p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>Лæгдзинад æмæ патриотизм- адæймаджы хуыздæр æууæлтæ</p>	арæзты сæйраг æууæлтæ.
6				<p>Таурæгъ «Хуыцауы азар» -ы конфликт-хæс æмæ æнкъарæнты быцæу.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>рæстдзинад нæ сæфы</p>	<p>Таурæгъы мидис. Иæ конфликт — хæс æмæ æнкъарæнты быцæу. Райгуырæн бæстæйыл гадзрахатæй цæуын — фыдракæнд. Адæмы тæрхон æмæ таурæгъы сæргонды нысаниуæг. Кико — уæздан æмæ æгъдауылхæст адæймаг. Пирузы мидсагъæстгæ æмæ йæ хъызæмар. Хорз æмæ рæстдзинады уæлахиз.</p>
7				<p>Историон – хъайтарон зарæг «Задалески нана» - йы адæмы уæззау хъысмæт</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл</p>	<p>Зарæджы мидис. Алсахъ Тимуры æрбабырст. Тохы æвирхъау нывтæ. Адæмы уæззау хъысмæт. Сабиты уавæр. Мады сгуыхт. Адæмы ахаст сæ ирвæзынгæнæгмæ. Зарæджы аивадон фæрæзтæ (эпитет, абарст).</p>

				ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын	
8			«Аслæмбеджы зарæг» -ы æфсымæрты сгуыхт.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>Зарæджы мидис. Йæ конфликт — адæм æмæ æлдæртты быцæу. Æфсымæрты сгуыхтытæ. Бæтæйы фырттæ æмæ Кæсæджы æлдæртты быцæу. Будзи æмæ Аслæнбег — адæмы хæрзгæнджытæ. Геройты трагикон мæлæт.</p>
			"Исахъы зарæг". Исакъ — сæрибарыл тохгæнæг..	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	<p>". Йæ мидис æмæ йæ аивадон арæзт. Исакъ — сæрибарыл тохгæнæг. Хъайтары трагикон хъысмæт.</p>

					сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын	
9				Н/Р/К Нывæцæн хи равзæрст темæйыл (рацыд æрмæгæй)	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын мадæлон æвзаджы аивдзинад</p>	

	1			<p>АИВАДОН ЛИТЕРАТУРÆ</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Нывæфтыд литературæ — дзырдаивад. Йæ сæйраг æууæлтæ. Йæ хицæндзинад историон æмæ зонадон литературæйæ. Литературон уацмысы æвзаг. Ирон аив литературæйы равзæрд, йæ рæзты уавæртæ.</p>
10	5			<p>Къостайы уацмысты мидис æмæ идейæтæ. Поэты катайы аххосæгтæ «Сагъæс»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын</p>	<p>Хетæгкаты Къоста- адæмон поэт. Йæ цардвæндаг. Йæ уацмысты мидис æмæ идейæтæ. "Сагъæс". Поэты катайы аххосæггæ. Поэты хæс æмæ нысан — адæмы иу кæнын, амондмæ сын фæндаг амонын, сæрибар æмæ фыдыбæстæйы сæраппонд тох кæнын.</p>
11				<p>Адæймаджы царды нысан-адæмы иу кæнын «Марды</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	<p>Адæймаджы царды нысан — хорз хъуыддæгтæ кæнын.</p>

			уæлхъус»-ы. Адæмы уæззау уавæр «Азар»-ы.	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа Хорздзинад — номгæнæг, хæрзгæнæг - "æнæмæлæт"кæй у, уый æмбарын</p>	Хорздзинад — номгæнæг, хæрзгæнæг - "æнæмæлæт".
12			Царды нывтæ «Ахуыр»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа адæймаджы æппæццæг миниуджытæ</p>	"Ахуыр". Уацмысы мидис. Царды нывтæ. Давæджы æууæлтæ. Литературæйы теори. Метоними.
13			Поэмæ «Чи дæ?»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p>	Поэмæйы мидис — хæххон адæмы цард, иунæджы хъысмæт. Сидзæры уавæр, йæ удхайраг цард. Хъайтар — цардбæллон,

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>Куыст — цардæн фæрæз</p>	<p>куыстуарзаг, ныфсхаст, сыгъдæгзæрдæ адæймаг. Ирон чызджы уавæр патриархалон хæдзары, йæ хъысмæт. Æрдзы нывтæ поэмæйы.</p>
14			<p>Историæмæ таурæгъ поэмæ «Кæуæг айнаг»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын</p>	<p>Поэмæйы мидис. Ирон царды нывтæ. Истори æмæ таурæгъ поэмæйы нывæсты. Адæмы тох хæдбардзинадыл, сæ патриотизм. Тыхгæнджыты æууæлтæ. Тæрхоны лæгтæ æмæ сæ уынаффæ. Гæнах аразыны нысан. Дæсны фæрсын æмæ йæ фæстиуæг.</p>
15			<p>Мад æмæ сабийы хъысмæт поэмæйы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>Мад æмæ сабийы хъысмæт. Литературæйы теори. Метафорæ.</p>

					<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын</p>	
16				<p>Н/Р/К (дзургæ) проблемон фарстатæн дзуапп раттын.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа</p>	
17	3			<p>Секъа – адæмон фыссæг. Ирон царды нывтæ «Айссæ»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Секъа — адæмон фыссæг. Йæ царды хабæрттæ. Йæ бæллицтæ — рухс фидæн, сæрибар æмæ фæрныг цард.</p>
18				<p>Адæмы фæзминаг</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,</p>	<p>.Ирон царды нывтæ.</p>

				<p>миниуджытæ.</p> <p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын</p>	<p>Адæмы уавæр паддзахы заманы. Адæм æмæ хицауады быцæу. Уацмысы конфликт. Хицæутты фыдмитæ. Адæмы тох сæ бартыл æмæ сæ намысыл. Ахмæты хъысмæт. Йæ фæлгонц. Айссæйы хъысмæт. Адæмы фæзминаг миниуджытæ.</p>
19			<p>«Азау»- уарзондзинады æнкъард таурæгъ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа сыгъдæг уарзондзинадыл тох</p>	<p>."Азау" — уарзондзинады "æнкъард таурæгъ". Рагон ирон царды æууæлтæ</p>
20			<p>Исбоны уацмысы. тых</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	<p>Исбоны тых адæмы царды. Фыдæлты æгъдæуттæ æмæ æнкъарæнты быцæу. Таймуразы тох йæ</p>

					проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа «Уарзондзинад-цардæн у йæ бындур»	амондыл. Азауы тæригъæддаг хъысмæт. Хъайтарты фæлгонцтæ. Уарзондзинады уæлахиз. Адæмон æгъдæуттæ.
21				Фысгæ куыст. Проблемон фарстатæн дзуапп раттын.		
22	4			Елбыздыхъо- ирон театр саразæг, сæрибары фидиуæг.		Елбыздыхъо — ирон театр саразæг, сæрибары фидиуæг. Йæ цардвæндаг.
23				Трагеди «Хазби»-йы историон бындур.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын	Трагедийы конфликт — ирон адæм æмæ паддзахы быцæу. Уацмысы историон æмæ фольклорон бындур.
24				Хохаг царды нывтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Хохаг царды нывтæ.

				<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын</p>	<p>Паддзахы хицауады фыдвæндтæ. Адæмы социалон дихдзинад.</p>
25			<p>Адæмы куырыхон зонд æмæ патриотизм.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын</p>	<p>Адæмы куырыхон зонд æмæ патриотизм. Ислам æмæ Нанайы фæлгонцтæ. Хазби — адæмон хъæбатыр. Йæ тохы нысан. Йæ трагедийы аххосæгтæ. Йæ фæлгонц.</p>
26			<p>Хазби — адæмы хъæбатыр.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	<p>Уацмысы идейæ — национ иудзинад æмæ хæдбардзинад.</p>

				<p>проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын Хазбийы фæлгонц фæзмгæйæ</p>	
27	1с		<p>Илас Æрнигон. Уацмыс «Хæрзбон»-ы идейæ. "Фыд йæ фыртæн фæдзæхсы".</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Райгуырæн бæстæ уарзын.</p>	<p>Ирон лæджы хъысмæт хæдхæцæгады уавæры. Фыдыбæстæйæ кæй фæхауæггаг, уый аххосæгтæ. Патриоты хъызæмар. Йæ уавæр æцæгæлон зæххыл. Уацмысы идейæ — Райгуырæн бæстæ уарзын. Фæдзæхстыты мидис. Ирон лæджы æууæлтæ, йæ кад æмæ йæ намысы æвдисæнтæ. Мад æмæ Райгуырæн бæстæ. Фыды зондахаст. Патриотизм — уацмысы идейæ. Литературæйы теори. Абарст.</p>
29	2		<p>Гаглойты Рутен Намыс - царды фарн.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Аллегория радзырд. Намыс - царды фарн.</p>

				<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>Рæстзинад- адæймаджы хуыздæр миниуæг</p>	<p>Йæ уавæр тыхми æмæ хæрамы дунейы. Рæстдзинадмæ тырнын — Намысы нысан. Уацмысы идейæ — социалон хæрамæн тæрхон кæнын.</p>
30			<p>Аноним Уацмыс « Сæрибар»-ы аллегориион мидис</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>"Сæрибар". Уацмысы аллегориион мидис. Сæрибар — сылгоймаджы хуызы. Йæ сурæт æмæ йæ фæлгонц. Сæрибар — рухс амонд æмæ цард. Адæмы ахаст сæрибармæ. Уацмысы идейæ — сæрибарыл тох кæнын</p>
31	5		<p>Компьютерон тест рацыд æрмæгæй</p>		
32	3		<p>Арсен – ирон аив дзырды зæрингуырды.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	<p>Коцойты Арсен - ирон аив дзырды зæрингуырды. Йæ царды</p>

					<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	хабæрттæ, йæ рухсадон куыст.
33				Радзырд «Декрет»-ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа мæнгард, дыдзæсгом, магуса-адæймаджы æппæрццæг миниуджытæ</p>	Радзырды мидис - дини кусæджы хъысмæт цардивæн рæстæджы. Сауджыны митæ ног æхсæнадон уавæрты. Йæ миниуджытæ: мæнгард, дыдзæсгом, магуса. Кусæг лæг, йæ удыхъæд æмæ йæ зондахаст. Сатирæ æмæ юмор ацы радзырды.
34				Фæлитой адæймаджы цард «Мырзæджы кæрьерæ»-йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p>	Фæлитой адæймаджы цард.

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>мæнгард, дыдзæсгом, магуса-адæймаджы æппæрццæг миниуджытæ</p>	
35			<p>Мидхæсты цаутææмæ сæ фæстиуджытæ «Æхцайы чырын»-ы</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>" Мидхæсты цаутæ æмæ сæ фæстиуджытæ. Горæты уæззау уавæр</p>
36	1		<p>Цомахъ – сæрибары зарæггæнæг æмæ рухстауæг.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p>	<p>Гæдиаты Цомахъ — сæрибары зарæггæнæг æмæ рухстауæг. Йæ цардвæндаг. "Фын". Æмдзæвгæты цикл "Ахæстоны фыстытæй". Йæ сæвзæрд, йæ иумæйаг мидис. Ахæсты тыхст</p>

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа тохы бæрзонд нысан — адæмы амонд, рухс æмæ сæрибары æгъдæуттæ.</p>	<p>æмæ зынтæ. Йæ фæндон. Лирикон геройы рæсугъд удыхъæд. "Арв нæры". Тызмæг æрдзы ныв. Мигътæ - талынджы символон фæлгонц. Дымгæ — змæлд æмæ тохы фæсномыг. Уарын — æрдз ноггæнæг, арвы нæрд — рухс хæссæг. Тохы мотив — уацмысы сæйраг хъуыды. "Æрæхсæв", "Райсом". Цомахъ æмæ йæ тохы æмбæлтты уавæр ахæстоны. Поэты фæндæттæ йæ Райгуырæн бæстæ æмæ йæ адæмы рухс фидæны сæраппонд. "Æрдз — цард æмæ дунейы фидæуц.</p>
37	3			<p>Малиты Георги. Геуæргийы сфæлдыстады ахадындынад</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p>	<p>Малиты Геуæргийы царды хабæрттæ. Поэты сфæлдыстады ахадындынад дыгурон дзырдаивады рæзты. "Федог "Гъонгæси фурт мæгур Мæхæмæт</p>

					<p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	
38				<p>Æмдзæвгæ «Федог»- ы символон нысаниуæг.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>Æмдзæвгæйы романтикон мидис. Поэты фæдзæхст фæсивæдæн: рухсмæ тырнын, кады хъуыддæгтæ аразын, намысджынæй цæрын. Уацмысы символон фæлгонцты нысаниуæг.</p>
39				<p>Поэмæ «Гъонгæси фурт мæгур Мæхæмæт» -ы таурæгъон бындур.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Поэмæйы таурæгъон бындур. Адæмы уавæр стонг заман. Мæхæмæты фæзминаг миниуджытæ: ныййарджытыл аудын, уæздандзинад, хъару æмæ курдиат. Ханы ахаст Мæхæмæт æмæ йæ чызджы уарзондзинадмæ. Мæхæмæт æмæ</p>

					<p>удгоймагон уаа сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>Гиданнæйы мæлæт, йæ социалон аххосæгтæ. Поэмæйы сюжет æмæ композици. Литературæйы теори. Терминтæ "сюжет" æмæ "композици".</p>
40	2			<p>Беджызаты Чермен.Уацмыс «Мæсгуытæ дзурынц»-ы иумæйаг характеристикæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын мадæлон æвзаджы аивдзинад</p>	<p>Мæсгуытæ дзурынц", йæ иумæйаг характеристикæ (афæлгæст).</p>
41				<p>Таурæгъ – новеллæ «Æлбегаты Батай æмæ Бæрсæгаты чындз»-ы иумæйаг мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>"Æлбегаты Батай æмæ Барсæгаты чындз". Таурæгъ-новеллæйы иумæйаг мидис. Фыдæлты цард æмæ æгъдæуттæ, сæ аивадон равдыст. Батай æмæ йæ мыггаджы хъысмæт.</p>

					<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа адæмы фарн бирæ у</p>	
42				<p>Фыдæлты цард æмææгъдæуттæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа адæмы фарн бирæ у</p>	<p>Адæмы зæрдæйы уаг æмæ зондахаст, сæ гуманизм. Бæтæг — мыггаджы хистæр, адæмы фарн хæссæг.</p>
43				<p>Уарзондзинад царддæттæг.</p>	<p>– Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа Уарзондзинад – царддæттæг.</p>	<p>Уацмысы æвзаджы æууæлтæ. Литературæйы теори. Таурæгъ.</p>

44				<p>Н/Р/К (дзургæ) проблемон фарстатæн дзуапп раттын.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	
45	4			<p>Хъуылаты Созырыхъо.Ирон царды социалон быцæутæ «Хохаджы хъæстытæ»- йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Фыссæджы цард æмæ сфæлдыстад. "Хохаджы хъæстытæ". Ирон царды социалон быцæутæ.</p>
46	2			<p>Цамел æмæ Хадзионы фæлгонцтæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	

				<p>проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
47			<p>Уацмыс «Музейы»-йы мидис, йæ сюжеты рæзт.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>"Музейы". Уацмысы мидис, йæ сюжетон рæзт. Гуырдзиаг меньшевикты фыдракæндтæ. Уацмысы сæйраг архайджыты фæзминаг миниуджытæ.</p>
48			<p>Фыййауы царды нывтæ «Фыййауы катай»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	<p>"Фыййауы катай". Фыййауы царды нывтæ. Хицау æмæ æххуырсты ахастытæ.</p>

				<p>проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын гурын</p>	
49	1		Дзесты Куыдзæг Тега – хæрзгæнæг «Тегайы бæлас»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	Фыссæджы сфæлдыстады æууæлтæ. Куыдзæг — радзырды дæсны. "Тегайы бæласы" мидис. Уацмысы сюжет.
50	1		Хозиты Яков Поэты бæллиц æмæ фæндон «Терчы хъазт»-ы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p>	Поэты царды хабæрттæ. Йæ бынат ирон поэзийы. "Терчы хъазт". Поэт æмæ Терчы ныхас. Поэты бæллиц æмæ фæндон. Терчы раныхас (монолог), йæ царды таурæгъ.

				фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа	
51	1		Гулуты Андрей Хæсты уæззау фæстиуджытæ «Хъæбатыры мæлæт»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын	"Хъæбатыры мæлæт". Хæсты уæззау фæстиуджытæ. Советон адæмы хъайтарон тох фашисты ныхмæ.
52	1с		Епхиты Тæтæри Радзырд «Хуыйæндаг»-ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Хуыйæндаг". Радзырды мидис — фыдæгъдау адæймæгты фыдуынд митæ.

					удгоймагон уаа фыдæгъдау адæймæгты фыдуынд митыл худын	
53	2			Плиты Грис Балладæ « Авд цухъхъайы»- хæсты азар æмæ адæмы хъысмæт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын	Балладæ "Авд цухъхъайы". Хæсты азар æмæ адæмы хъысмæт. Мады уавæр. Йæ ныхас йæ фыртты дзауматимæ. Фыртты дзуаппытæ. Се сгуыхтытæ, сæ кады мæлæт. Авд чызджы хъысмæт.
54	2			Мады рухс фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа ныййарæгæнаргъ кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын	Мады рухс фæлгонц. Дарæс удджын кæнын æмæ йæ аивадон нысаниуæг уацмысы. Литературæйы теори. Термин балладæ.
55	2			Цæгæраты Максим	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Фæстаг æхсæв". Мад

				<p>Нуцæйы хъысмæт, йæ удыхъæды миниуджытæ «Фæстаг æхсæвы».</p>	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>æмæ райгуыраен зæхх. Нуцайы хъысмæт, йæ удыхъæды миниуджытæ.</p>
56				<p>Хохаг хъæуты уавæр цардивæнты.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>«Фыды уæзæг- хæзнаты хæзна»</p>	<p>Хохаг хъæуты уавæр цардивæнты. Адæймаджы ахаст фыды уæзæгмæ.</p>
57	1			<p>Мыртазты Барис Хистæры ахаст «Æфцæгмæ»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p>	<p>Хистæр фæлтæры хъысмæт. Хистæры ахаст кæстæртæм. Хистæры хæс - рæзгæ фæлтæрыл аудын, фæндаг сын амонын. Цард - зын</p>

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>царды зын фæндæгтыл ма фæцудыныл ахуыр кæнын</p>	<p>балц. Фæлтæрд лæджы ныстуан фæсивæдæн: лæгдзинад æвдисын, кады хъуыддæгтæ кæнын.</p>
58	2		<p>Гæбулты Мелитон. Радзырд «Æнæмастæй цæр»-мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>Æнгом бинонтæ-æхсæнады фидар бындур</p>	<p>Радзырды мидис. Бинонты ахастдзинæдтæ.</p>
59			<p>Уацмысы моралон идейæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>Мады уарзондзинад йæ хъæбултæм. Цоты хæс. Мады хъысмæт.</p>

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа мадыл аудын, аргъ кæнын</p>	
60	2		<p>Цæрукъаты Алыксандр. Æрдз æмæ адæймаджы бастдзинад «Цымæ мын цы дзуры?» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>"Цымæ мын цы дзуры?.." Æрдз æмæ адæймаджы бастдзинад. Адæмы истори. Иры намыс æмæ трагикон цаутæ. Патриотизмы мотивтæ уацмысы. Литературæйы теори. Термин сидæн.</p>
61			<p>Горзы лæгдзинад «Цардæй мæлæты æхсæны» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Радзырд "Цардæй мæлæты æхсæн". Йæ мидис.</p>

62	1			<p>Джусойты Нафи. Патриотизмы мотивтæ «Ныстуан Иры фæсивæдмæ»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>сæрибар адæймаджы ном сыгъдæгæй хæссыныл ахуыр кæнын, Райгуырæн бæстæ уарзын</p>	<p>"Ныстуан Иры фæсивæдмæ". Æмдзæвгæйы мидис — адæймаджы рæсугъд фæндиæгтæ. Патриотизмы мотивтæ. Поэты сагъæс Ирыстоны фидæныл.</p>
63	1			<p>Дзаболаты Хазби. Уазæгæн æгъдау кæнын æмдзæвгæ «Ис ахæм лæг хæхты»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>	<p>"Ис ахæм лæг хæхты". Æмдзæвгæйы мидис. Хуымæтæг хæххон лæджы уæздандзинад. Уазæгæн æгъдау кæнын. Таурæгъты мидис. Æмдзæвгæйы идейæ. "Ирон кафт". Ирон кæфтыты хицæн хуызтæ, сæ поэतिकон нывæвдыст. Сæ бастдынад адæмы цардимæ. Поэты хъуыдытæ.</p>

					уарзондзинад гуырын кæнын	
64	1			Бестауты Геуæрги. Æрдзы æндзыгдзинад «Стай сырдноны»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа сæрибардзинадæн кад кæнын, цагъардзинадыл хъоды кæнын.	Æрдзы æндзыгдзинад. Стайы уавæр ахæстæй æмæ сæрибарæй. Стайы æууæлтæ æрдзон уавæрты. Уацмысы идейæ — сæрибардзинадæн кад кæнын, цагъардзинадыл хъоды кæнын. Литературæйы теори. Терминтæ метоними, антитезæ
65				Компьютерон тест рацыд æрмæгæй		

ТЕМАТИКОН ПЪЛАН ИРОН ЛИТЕРАТУРÆЙÆ 8-ÆМ КЪЛАСÆН.

Программæмæ гæсгæ – 70 сах.

Уацмыстæ ахуыр кæнынæн – 44

Ныхасы рæзтæн – 8

Фæсурокты кæсынæн – 12

Фæлхат кæнынæн – 5

НЫХАСЫ РÆЗТ

ДЗУРГÆ НЫХАСЫ РÆЗТ

Хъæрæй раст, тагъд æмæ аив каст кæнын. Аивадон уацмыс хи ныхæстæй дзурын анализы элемнттимæ. Дзургæ нывæфтыд, инсценировкатæ цæттæ кæнын. Дзургæ сочинени уацмысмæ. Уацмысмæ фарстытæ дæтты. Хъайтарты проблемон характеристикæ. Радзырд фыссæджы цардвæндаджы тыххæй. Рецензи раттын бакаст уацмысмæ, спектакльмæ, радиотелеравдыстмæ. Сочинени радзырды хуызы фыссын, сæрмагонд сфæлдыстадон хæс раттын.

ФЫСГÆ НЫХАСЫ РÆЗТ

Уацмысæй кæнæ скъуыддзагæй изложени фыссын. Рацыд уацмысæй сочинени фыссын. Фарстæн лæмбынæг фысгæ дзуапп раттын. Хуымæтæг æмæ вазыгджын пълан аразын уацмысмæ. Хи хъуыдытæ (рецензи) бакаст уацмысмæ, кинофильмæ, спектакльмæ. Сичинени хибар темæйæ.

Сæргонд (хай)	Сах æттæ	Уро ктæ	Урочы темæ.	Лит-йы теори	Ныхасы рæзт	Фæлхат	Хибарæй каст	Ным æц (къæл индар он пъла н)
Разныхас. Адæмон сфæлдыстад.	8	1	Лит-рæ царды айдæн. «Нарты кадджытæ» - ирон адæмы эпос.	Аив лит-рæ. Фольклоры хуызтæ.		Нарты кадджытæ.	Иу кадæг.	
		2	«Нарты симд».	Уацмысы æвзаг.	Батрадзы фæлгонц.	Сюжет.	Нарты кадджытæ.	
		2	«Ацæмæз æмæ Агуындæ - рæсугъд».	Сюжет композици. Æрфыст.	Кадæджы мидис.	Æмбисонд.	Нарты кадджытæ.	
		1	«Мачъидон Алыксан».	Таурæгъ (историон.)	Хи ныхæстæй дзурын.	Аивадон фæлгонц.	Ирон таурæгътæ.	
		1	«Хъуды абырджытæ».	Историон таурæгъ.	Арх-ты фæлгонцтæ.		Ирон таурæгътæ.	
		1	«Хуыцауы азар».	Бынаттон таурæгътæ.	Аив каст кæнын.			
Историон- хъайтары зарджытæ.	2	1	«Задæлески Нана».					
		1	«Аслæмбеджы зарæг». «Исахъы зарæг».					
Фæсурокты каст.	2	2	Нарты кадджытæ. Ирон таурæгътæ.					
Фысгæ ныхасы рæзт.	2	2	Сочинени: «Мæ уарзон хъайтар Нарты кадджытæ».					

Хетæгкаты Къоста.	6	1	«Чи дæ?».	Поэмæ. Пейзаж.	Иунæджы фæлгонц.	«Ирон фæндыр».	Къостайы æмдзæвгæ.	
		1	«Сагъæс», «Марды уæлхъус», «Азар».	Строфа, æмдз-йы бæрцбарæн.	Аив каст. Наизусть.		«Ирон фæндыр».	
		1	«Тæрхоны раз».	Поэмæ, монолог.	Аив каст. Эскийы хар-кæ.		«Перед судом».	
		1	«Кæуæг айнаг».	Царды æцæгдзинад æмæ æрымысæггаг лит. уац.	Хи ныхæстæй дзурын.		«Плачущая скам».	
Фæсурокты каст.	2	2	Кадаг «Хетæг»		Аланты хæст Мамайы æфсæдтимæ			
Фысгæ ныхасы рæзт.	2	2	Сочинени: «Хетæгкаты Къостайы поэзийы мотивтæ».					
Гæдиаты Секъа.	4	2	«Азау».	Эпикон, лирикон, драмон уац-тæ.	Аив каст. Хи ныхæстæй дзурын.	Рацыд æрмæг Секъайы сфæлдыстад.	Секъайы радзырдтæ.	
		2	«Айссæ».		Мидис хи ныхæстæй дзурын.			
Брытъиаты Елбыздыхъо.	4	1	Елбыздыхъойы цардвæндаг.	Драмæ Историон трагеди.	Национ иудзинад.			
Фысгæ ныхасы рæзт.		3	«Хазби».	Хазби - адæмон хъайтар.				
Илас Æрнигон.	2	1	«Хæрзбон».	Ритм, рифмæ.	Аив каст. Наизусть.	Иласы лирика.	Иласы æмдз-тæ.	
		1	«Фыд йæ фыртæн фæдзæхсы».	Паузæ.	Аив каст.			

Гаглойты Рутен.	1	1	Намыс.	Аллегори.				
Аноним.	1	1	«Сæрибар».					
Коцойты Арсен.	3	1	«Декрет».	Темæ, идейæ.	Леуаны харкæ.	Арсены радз-тæ.	Арсены карик-тæ.	
		1	«Мырзæджы карьерæ».	Радзырд.	Дзургæ сочинени.			
		1	«Æхцайы чырын».	Сатирæ, юмор.		Мидхæсты цаутæ.		
Гæдиаты Цомахъ.	2	1	«Фын».	Æрфыст.	Аив каст.	Цомахъы лирикаæ.	«Ахæстоны фысттытæ».	
		1	«Арв нæры».	Аллегори Анафорæ.	Наизусть.			
Малиты Георги	2	1	«Федог».	Лирикаæ.	Радзырд фыссæджы биографи.			
		1	«Федог».	Лирикаæ.	Наизусть. Фыссæджы биографи.		«Ирæф».	
Беджызаты Чермен.	2	2	«Æлбегаты Батай æмæ Барсæгаты чындз».	Таурæгъ.	Радзырд фыссæджы тыххæй.			
Фæсурокты каст.	1	1	Гæдиаты Цомахъ «Ахæстоны фыстытæ». Малиты Георгийы уырыссагау фыст æмдзæвгæтæ.					
Хъулаты Созырыхъо.	3	2	«Музейы».	Фæлгонц.	Арх-ты фæлгонцтæ.		Созырыхъо. «Хогаджы хъæстытæ».	
		1	«Хогаджы хъæстытæ».					
		1	«Фыййауы катый».	Конфликт.				

Дзесты Куыздзæг.	1	1	«Тегайы бæлас».	Уацау. Композици.	Мидис дзурын. Адæм ы ахаст хæрзгæнæгмæ		Куыздзæджы мысинаегтæ. «Мах дуг».	
Хозиты Яков.	1	1	«Терчы хъазт».	Абарст	Наизусть.		Яковы æмдзæвгæтæ.	
Фысгæ ныхасы рæзт.	2	2	Изложени Малиты. Геуæргийы таураегъмæ гæсгæ: «Гъонгæси фурт мæгур Мæхæмæт».					
Гулуты Андрей.	1	1	«Хъæбатыры мæлæт».	Ритм, рифмæ.	Аив каст.	Хæстон поэзи.		
Плиты Грис.	2	2	«Авд цухъайы».	Балладæ.	Рольтæм гæсгæ каст.	Грисы лирикаæ.	«Акъоппы».	
Епхиты Т.	2	2						
Мыртазты Барис.	1	1	«Фыдæлты мæсгуытæ», «Æфцаегмæ».		Аив каст.	Хæстон лирикаæ.		
Гæбулты Мелитон.	1	1	«Æнæмастæй цæр».		Арх-ты фæлгонцтæ.			
Цæрукъаты Алыксандр.	2	1	«Цымæ мын цы дзуры».		Наизусть.		Цæрукъаты А. «Хæхты уарзт».	
		1	«Цардæй мæлæты æхсæн».		Хи ифхæстæй дзурын.			
Бестауты Гиуæрги.	2	1	«Стай зоопарчы».	Абарст. Меноним.	Аив каст.		Нафи. «Урс- урсид мит».	
		1	«Сатанайы куывд».		Мидис дзурын.			
Фæсурокты каст.	2	2	Хъайтмазты А. «Фыййауы лæдзæг».					
Фысгæ ныхасы рæзт.	2	2	Сочинени: «Мæ уарзон литературон хъайтар».					